

[AM2021.08.26H.]

RETTE I NYKØBING F.s DOM - 13. november 2019 - 1-2950/2019 - 1900-71297-00001-17

Anklagemyndigheden mod T , cpr-nummer ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 21. maj 2019.

Sagen er rejst som nævningsesag, men tiltalte har besluttet at sagen skal behandles som domsmandssag, jf. retsplejelovens § 687.

T er tiltalt for overtrædelse af

straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 6,

ved i et tidsrum forud for den 19. december 2017, i en beboelsesejendom beliggende ... i X -by, uden politiets tilladelse og anerkendelsesværdigt formål, under særligt skærpende omstændigheder, at have været i besiddelse af 35 stk. 200 grams trotyl sprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. elkanonslag, som efter deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, herunder transporteret de nævnte genstande fra ukendt sted til ... i Y-by til ... i X-by, hvor de var anbragt i 2 plasticsække på loftet i en lade.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation hos tiltalte af 35 stk. 200 grams trotyl sprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. el-kanonslag, jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Tiltalte har nægtet sig skyldig. Tiltalte har erkendt de faktiske forhold og overtrædelse af våbenloven.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte T og af vidnerne A , B , H , I , J og C .

Forklaringer er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Ammunitionsrydningstjenesten ved major I har i udtalelse af 9. juni 2018 anført:

"...

Farlighed

Opbevaringen af genstandene, på et loft, uden at være i et brandsikkert skab/ boks og uden afmærkning, vurderes at være groft uforsvarligt, og at have øget risiko for tilskadekomst af eventuel indsatspersonel og borgere i tilfælde af en utilsigtet eksplosion.

Sprængstoffet og detonatorerne var opbevaret i adskilte kasser, og det vurderes usandsynligt at der i tilfælde af en brand kunne ske detonationsoverførelse fra detonatorer til sprængstoffet, idet der ikke var fysisk kontakt i mellem disse.

Det vurderes meget sandsynligt, at en brand ville forårsage en delvis sprængning af sprængstoffet som følge af deflagration. Det skønnes at 25-50 % af sprængstoffet ville sprænge ved en brand, og i tilfælde af at branden var overtændt før at den nåedes sprængstoffet, kan mængden være større. Det vil kræve at der gennemføres en række afprøvninger for, at der kan gives en mere nøjagtigt vurdering af dette.

En sprængning af mellem 1,75 - 3,5 kg på loftet ville kræve 400 - 600 meters sikkerhedsafstand jf. militære bestemmelser.

Den aktuelle mængde sprængstof ville, såfremt det blevet bragt til detonation i det fri og var frit anbragt [note: Frit anbragt betyder at der ikke er risiko for udslyngning af fragmenter fra omgivelserne, eksempelvis i stenfri sand], kræve en sikkerhedsafstand på 500 meter (jf. militære sikkerhedsbestemmelser). Ved anbringelser op af et objekt af sten, træ, mursten, beton eller lignende ville sikkerhedsafstanden være 800 meter.

Såfremt det var blevet bragt til samlet detonation på findestedet vurderes det derfor, at sikkerhedsafstanden ville være 800 meter. Det vurderes at bygningen, hvor det lå, ville være fuldstændig sammenstyrtet i og omkring sprængningsstedet. Bygningerne omkring vurderes ligeledes at ville være skadet.

Det vurderes at personer i selve bygningen ville være i livsfare, ligesom personer udenfor op til en afstand af 50-100 meter vurderes at have være i fare for at få alvorlige legemeskader. I resten af sikkerhedsafstanden vil der have været fare for skader, idet alvorligheden af skader, og risikoen ville aftage jo længere man befandt sig fra sprængningsstedet.

Det vurderes meget sandsynligt at en brand ville forårsage af detonatoren detonerede, og såfremt der på det tidspunkt var fysisk kontakt, ville det forårsage en detonationsoverførelse til sprængstoffet.

Såfremt der ikke var kontakt imellem sprængstoffet og detonatoren vurderes det, at der på grund af mængden af sprængstof kunne ske deflagration, som ovenfor beskrevet."

Ammunitionsrydningstjenesten ved major I har i udtalelse af 3. juli 2018, som svar på spørgsmål fra Syd-sjælland- og Lolland-Falsters Politi, anført:

"...

Hvornår/hvilken periode blev de beslaglagte sprængstoffer benyttet af militæret i Danmark?

Ammunitionsrydningstjenesten er ikke bekendt med hvornår man begyndte at anvende de forskellige legemer i Danmark, men for de faste legemer er det sandsynligvis i perioden efter 2. verdenskrig, og for det formbare kan vi finde en beskrivelse tilbage fra 1967. De faste legemer er successivt udfaset, og anvendes så vidt vides ikke længere. 200 grams legemer, der er fundet har lot/parti nummer fra henholdsvis 1978 og 1989. Det formbare anvendes fortsat. Ud fra partinummet på det formbare har Forsvarets materieltjeneste oplyst os om at parti blev produceret i 1972, og indkøbt til forsvaret i 1982. Dette skal dog understreges, at dette intet fortæller om, hvornår det er udleveret til anvendelse, da det kan ligge i depot i årtier.

Er det muligt/sandsynligt, at en dreng for ca. 25 år siden, at kunne finde sprængstof i de mængder som der er beslaglagt. på øvelsesterrænet i ...?.

Hvis man på en øvelse har fået udleveret så stor mængde 200 grams legemer og detonatorer, ville det være for at man skal lave en meget stor ildmarkering, eller flere mindre. Hvis man af uvisse årsager ikke skulle bruge det, skulle det afleveres tilbage. Det vurderes usandsynligt at man har mistet så stor en mængde sprængstof uden at have iværksat en omfattende eftersøgning, og efterfølgende rapportering om særlig hændelse. Denne eftersøgning ville blive iværksat straks, at man konstaterede manglen, og dermed inden øvelsen var afsluttet. Eftersøgning ville fortsætte indtil man med sikkerhed kunne sige, at sprængstoffet var væk.

Det vurderes derfor muligt, men mindre sandsynligt, at en dreng skulle have fundet det på øvelsesterrænet.

Blev der dengang benyttet det pgl. sprængstof/de pgl. sprængstoffer på øvelsesterrænet i ...?.

De fundne effekter blev brugt i hele hæren, og da ... blev anvendt af blandt andet Danske Livregiment på daværende tidspunkt, så er det meget sandsynligt, at de fundne effekter også blev anvendt i øvelsesterrænet ved ...

Vi har ikke adgang til bestemmelser for terrænets benyttelse fra 1993, så det er uvist om disse gav lov til at gennemføre omfattende ildmarkering i terrænet."

Der er til brug for sagen udarbejdet personundersøgelse efter retsplejelovens § 808.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han blev smidt ud hjemmefra og blev placeret i en lejlighed, hans far havde lejet til ham. Hans mor og far blev skilt da han var 6 år. D tog ham under sin vinger og sørgede for at han kom på Skole . Han boede på ... fast i en periode. Han tog dertil, når han havde fri fra Skole . Efter han blev uddannet kaospilot, lavede han mange ting, f.eks. arbejdede han i Sydafrika med sikkerhed og storvildsjagt. Han rejste rundt i mange år. Han kom tilbage til Danmark. Han har en søn, E, der

snart er 9 år gammel. Han bor ikke sammen med moderen. Han bor sammen med en ny kvinde; de er gift. Han har en 7/7-ordning med E. Han arbejder som handicaphjælper for en borger, der lam fra halsen og ned. Han har haft dette arbejde i 9 år. Han er gået i gang med at uddanne sig som psykoterapeut i Aarhus. Hans økonomi er rimelig.

Rettens begrundelse og afgørelse

Indledningsvist bemærkes, at tiltalte har erkendt de faktiske forhold vedrørende besiddelse af de i sagen omhandlede militære sprængstoffer.

Der skal herefter tages stilling til, om besiddelsen er sket under særligt skærpende omstændigheder som anført i straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2.

Af bemærkningerne til lov nr. 501/2009, punkt 3.2.2 fremgår:

"...

Den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, omfatter endvidere besiddelse mv. af *andre våben end skydevåben, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade*. Våbentyperne, der hermed sigtes til, er de samme, som er omfattet af den gældende bestemmelse i § 192 a, stk. 2, om bl.a. våben af særdeles farlig karakter (bortset fra skydevåben), som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Det vil således typisk være våben, som har karakter af egentligt krigsmateriel, og som ikke lovligt kan besiddes af andre end militæret, herunder hjemmeværnet. Som eksempler kan nævnes morterer, håndgranater, bomber og miner.

Eksplсивstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, kan efter omstændighederne også være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 192 a, stk. 1, nr. 2. Der sigtes hermed til de samme typer eksplosivstoffer, der i dag er omfattet af den gældende bestemmelse i § 192 a, stk. 2. Eksplosivstoffer vil således kunne være omfattet, hvis der er tale om stoffer i en sådan mængde og af en sådan farlighed, at det vil kunne bruges til at forvolde betydelig skade.

Begrebet »*offentligt tilgængeligt sted*« skal ligesom efter gældende ret forstås som steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restauranter, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Besiddelse mv. af skydevåben i en bil, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af begrebet."

Tiltalte har været i besiddelse af en betydelig mængde militært sprængstof på lokationer, der ikke har været aflåst. På denne baggrund, efter indholdet af forarbejderne til § 192 a og indholdet af erklæringen om sprængstoffernes farlighed afgivet af major I , findes tiltalte at have besiddet sprængstofferne under særligt skærpende omstændigheder.

Tiltalte er derfor skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 6.

Tiltalte har forklaret, at han har fundet sprængstofferne, da han var 13-15 år gammel på øvelsesterrænet i ..., hvor han legede. Forklaringen underbygges af oplysningerne om sprængstoffernes alder.

Retten finder, at det ikke efter pensioneret kaptajn Js forklaring, eller de vidneforklaringer der er fremkommet fra seniorsergent H eller major I , kan afvises, at tiltalte kan have fundet sprængstofferne som forklaret af ham i starten af 1990'erne. Det bemærkes herved, at der ikke foreligger oplysninger om, at disse sprængstoffer har manglet fra et depot. Det må således lægges til grund, at tiltalte har opbevaret sprængstofferne i en tom lade eller skur i den største del af perioden, før det blev flyttet til den lade, hvor det blev fundet.

Retten lægger derfor til grund, at sprængstofferne er fundet således som det er forklaret af tiltalte.

Tiltalte er ikke tidligere straffet. Han har ingen tilknytning til rockere eller terrororganisationer. Tiltalte er i fast arbejde, er gift og har en søn fra et tidligere forhold.

Når henses til sagens helt særlige omstændigheder, herunder at sprængstofferne er fundet af tiltalte som dreng og at tiltalte ikke er omfattet af den persongruppe, som strafskærpelsen af § 192 a var møntet på, findes afgørende forhold at tale for at fastsætte straffen under strafferammen i straffelovens § 192 a, stk. 1, jf. straffelovens § 83.

Straffen fastsættes herefter til fængsel i 1 år.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. § 56.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, T , straffes med fængsel i 1 år.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begår noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Hos tiltalte konfiskeres 35 stk. 200 grams trotyl sprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. el-kanonslag.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

.....

Østre Landsrets 6. afdelings DOM - 20. august 2020 - S-3426-19

(landsdommerne Julie Skat Rørdam, Sanne Kolmos og Thomas Smed (kst.) med domsmænd).

Anklagemyndigheden mod T , cpr.nr. ... , (advokat Jakob Skaarup Arrevad, besk.)

Nykøbing Falster Rets dom af 13. november 2019 (1-2950/2019) er anket af anklagemyndigheden med påstand om skærpeelse.

Tiltalte har påstået stadfæstelse.

Tiltalte bekræftede under hovedforhandlingen i byretten den 13. november 2019 sin forklaring i grundlovsforhøret. I retsbogen for grundlovsforhøret den 14. juni 2018 er anført bl.a.:

”Sigtede forklarede, at han fandt sprængstofferne, da han var dreng, Han var 13- 14-15 år. I dag er han 40 år. Det har ikke ligget på loftet hele tiden, men været flyttet rundt. Det har nok ligget på loftet 1 år. Før det lå det i skur ... i skoven. Der lå det i mange år. Lige da han fandt det, lå det på loftet i en staldbygning tilhørende godset, men han turde ikke have det liggende. Det er hans reservefamilies gods. D og F, der er hans reservefamilie, bor på ... De vidste ikke, at det lå der. Han vidste ikke, hvad han skulle gøre ved det. Under en frit lejde aktion spurgte han politiet til det, som om det ikke var ham, der havde sprængstofferne, men fik at vide, at det var alt for farligt til at det bare kunne afleveres. Som dreng legede han meget på ... Øvelsesterræn, hvor han fandt sprængstoffet, vistnok af to omgange.

Han havde en plejefamilie, fordi han havde det hårdt hjemme. Han var meget ude og de legede soldater med de andre drenge. Han vidste, at det var farligt. Detonatorerne pakkede han ind i plastik, for at det skulle være mere forsvarligt. Han har aldrig brugt det til noget eller fortalt nogen om det. I forbindelse med den sidste flytning, lagde han det ned i en rygsæk og flyttede det. Han er i dag kaptajn af reserven og sikkerhedsgodkendt. I den egenskab følte han ikke, at han kunne aflevere det. Til daglig er han handicaphjælper. Han er fraskilt og har et barn, der er 7 år. Han har nu en kæreste. Han er ikke medlem af nogle rockergrupperinger eller lignende organisationer. Han har ikke arbejdet med sprængstoffer, men har været på sprængstofkurser. Han har en sydafrikansk kæreste. ... Det er rigtigt, at der var ulåste døre til loftet. ... ”

Personlige forhold

Tiltalte har i landsretten afgivet supplerende forklaring om sine personlige forhold.

Tiltalte har forklaret, at denne sag har bevirket, at han desværre er blevet skilt fra kvinden, han var gift med, da sagen blev behandlet i byretten. Han arbejder fortsat som handicap- hjælper og er ved at være halvvejs i sin uddannelse til psykoterapeut.

Retsgrundlag

Ved lov nr. 494 af 22. maj 2017 om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben m.v.) skærpedes mindstestraften for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, fra fængsel i 1 år til fængsel i 2 år. I de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1, er om den foreslåede straf for ulovlig besiddelse m.v. af bl.a. eksplosivstoffer anført bl.a., jf. Folketingstidende 2016-2017, tillæg A, lovforslag nr. L 139:

”For så vidt angår ulovlig besiddelse mv. af andre våben end skydevåben (f.eks. panserværnsraketter, morterer, håndgranater, bomber og miner) eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, forudsættes straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem mindst 2 år og 8 måneder og 3 år, uanset om de pågældende våben og eksplosivstoffer besiddes på et offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen.

Under hensyn til mangfoldigheden af de typer af våben og eksplosivstoffer, som kan falde ind under denne bestemmelse, vil det også fremover være overladt til domstolene at vurdere fra sag til sag, om det ved straffastsættelsen bør indgå som en skærpende omstændighed, at besiddelsen mv. sker på offentligt tilgængeligt sted. Dette hænger sammen med, at det ikke ud fra en generel betragtning nødvendigvis er farligere og dermed mere strafværdigt at besidde sådanne våben og eksplosivstoffer på offentligt tilgængeligt sted end på bopælen mv.

Eksempelvis kan en bombe efter omstændighederne udgøre en større fare i en bolig i et lejligheds-kompleks end på et offentligt tilgængeligt sted.

...

Der vil også i andre tilfælde efter en konkret vurdering være grundlag for, at straffen fastsættes i et højere niveau. Eksempelvis forudsættes det fortsat, at der i sager, hvor der foreligger organiseret ulovlig indførsel af skydevåben, organiseret ulovlig handel med våben og ulovlige våbenlagre, udmåles væsentligt strengere straffe end de angivne udgangspunkter for strafudmålingen.

...

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10. Den foreslåede minimumsstraf på 2 års fængsel kan dog kun fraviges i medfør af den almindelige regel i straffelovens § 83.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Det følger af bestemmelsen i straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, bl.a., at den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ved under særligt skærpene omstændigheder at besidde eksplosivstoffer, når eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnede til at forvolde betydelig skade, skal straffes med fængsel fra 2 år indtil 8 år. I forarbejderne til ændringen af bestemmelsen, jf. lov nr. 494 af 22. maj 2017, forudsættes straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem mindst 2 år og 8 måneder og 3 år, uanset om de pågældende eksplosivstoffer besiddes på offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted.

Det lægges til grund, at tiltalte i en alder af 13 til 15 år fandt sprængstofferne på et militært øvelsesterræn, hvor han legede, og at tiltalte, der er ustraffet og har en militær uddannelse og meget gode personlige forhold, ikke har tilknytning til rockergrupper, bander eller lignende.

Tiltalte, der har besiddet den store mængde sprængstof i godt 25 år, har forklaret, at han – efter indledningsvis at have haft sprængstoffet liggende på loftet i en staldbygning tilhørende godset, hvor han ikke turde have det liggende – frem til ca. 2015 opbevarede sprængstoffet i ... , som er et hus i skoven under Z-Gods. Da han placerede sprængstoffet i ... , var han ikke vidende om, at der boede nogen på ejendommen. Her lå stoffet, indtil han fik at vide, at der skulle flytte mennesker ind på ... . Ca. et år før at fundet skete, flyttede han sprængstoffet til loftet i en lade på Æ-gården på ... Æ-gården er et beboelseshus, der ifølge tiltalte blev brugt som reservehus, og oprydningen i december 2017 fandt ifølge viceværten på Æ-gården sted i forbindelse med, at godsejer G havde boet på ejendommen og skulle fraflytte, for at hendes mor, D , kunne flytte ind på Æ-gården.

Inden for en afstand af 100 meter fra laden, hvor sprængstoffet var placeret, ligger tre beboelsesbygninger. Disse bygninger ville ifølge de tekniske erklæringer og vidneudsagn fra sprængstofekspertes blive berørt af en eventuel eksplosion som følge af for eksempel en opstået brand, hvor dele af sprængstoffet ville detonere. Herudover ville en brand i laden med den foreliggende mængde sprængstof indebære fare for i hvert fald betydelig personskade, herunder for indsatspersonel på stedet.

Tiltalte har under hovedforhandlingen i byretten forklaret, at han meget gerne ville af med sprængstoffet og senest ca. 1 år forud for fundet undersøgte mulighederne for at aflevere sprængstoffet til politiet under en frit lejde-aktion, hvor han imidlertid fik det svar, at det ikke kunne lade sig gøre. I grundlovsforhøret forklarede tiltalte, at han af politiet fik at vide, at man ikke kunne indlevere sprængstoffer, idet ”det var alt for farligt til at det bare kunne afleveres”. Landsretten finder, at det må anses for usandsynligt, at det ikke havde været muligt at kontakte politiet under en sådan frit lejde-aktion, fremsætte ønsket om at aflevere sprængstoffet og i samarbejde med politiet at aftale nærmere med henblik på at arrangere en sikkerhedsmæssig forsvarlig aflevering af sprængstoffet, som naturligvis ikke uden videre blot kunne indleveres på en politistation.

Det lægges endvidere til grund, at tiltalte under den første afhøring hos politiet den 5. juni 2018 afviste at have noget med sprængstoffet at gøre, og at han først erkendte forholdet, da hans fingeraftryk blev påvist på de fundne effekter, jf. kriminalteknisk erklæring af 12. juni 2018 og afhøringsrapport af 13. juni 2018.

Landsretten finder på den baggrund, at der ikke er grundlag for at nedsætte straffen under den foreskrevne strafferamme med henvisning til straffelovens § 83, 1. pkt.

Herefter forhøjes straffen, der fastsættes efter de bestemmelser, der er anført i byrettens dom, bortset fra straffelovens § 83, til fængsel i 2 år og 8 måneder.

Efter lovovertrædelsens karakter og grovhed er der ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod T ændres, således at han straffes med fængsel i 2 år og 8 måneder.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

.....

Højesterets 1. afdelings DOM - 26. august 2021 - 22/2021

Anklagemyndigheden mod T , (advokat Jakob Arrevad, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Nykøbing Falster den 13. november 2019 (1- 2950/2019) og af Østre Landsrets 6. afdeling den 20. august 2020 (S-3426-19).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Henrik Waaben, Lars Hjortnæs, Oliver Talevski, Anne Louise Bormann og Ole Hasselgaard.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået skærpeelse.

Supplerende sagsfremstilling

For Højesteret er fremlagt oplysninger om, at der i årene fra 1995 til 2017 har været seks frit lejde-aktioner, sådan at der ikke er blevet rejst tiltale for overtrædelse af våbenloven mod personer, som inden for nærmere angivne perioder frivilligt har afleveret ulovlige våben, eksplosivstoffer (sprængstoffer) mv.

Anbringender

T har anført navnlig, at sagens baggrund er så usædvanlig, at straffen i medfør af straffelovens § 83 bør fastsættes under minimumsstraffen i § 192 a, stk. 1, nr. 2.

Han er ikke omfattet af de persongrupper, som strafskærpelserne for overtrædelse af § 192 a, stk. 1, har været møntet på, idet han ikke har tilknytning til rocker- eller terrororganisationer eller bandekriminalitet. Han fandt sprængstofferne som dreng for mange år siden og er blevet ”fanget af barndommens handlinger”. Der er desuden tale om en overtrædelse, der ikke har været særligt planlagt eller led i omfattende kriminalitet. Under hele forløbet har han handlet alene, og han har aldrig forsøgt at anvende sprængstofferne. Han har opbevaret dem, så de ikke umiddelbart var farlige, idet han bl.a. sørgede for, at elementerne var adskilt og indpakket. Han har forsøgt at indlevere sprængstofferne under en frit lejde-aktion, men blev af politiet oplyst om, at det var for farligt bare at aflevere.

Han er på baggrund af sagen blevet ekskluderet fra forsvaret, og sagen har derfor allerede haft en følge, der kan sidestilles med straf. Desuden har sagen været under behandling i så lang tid, at det må anses som en formildende omstændighed.

Hans personlige forhold er gode, idet han ikke er tidligere straffet og under sagen har været i fast arbejde som handicaphjælper og gennemført første del af en psykoterapeutuddannelse. Desuden må det tillægges vægt i formildende retning, at han har forsørgerpligt over for sin 10-årige søn.

Det må også tillægges vægt i formildende retning, at straffen for besiddelse af sprængstofferne tidligere var lavere, jf. straffelovens § 3 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 7. De strafferetlige konsekvenser ved besiddelsen af sprængstofferne er således løbende blevet større og større, uden at han har haft indflydelse på det.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at straffen bør skærpes under hensyn til den store mængde sprængstoffer, som T har opbevaret nær beboelsesejendomme i en lang periode.

Det kan ikke anses for en formildende omstændighed, at han er uden tilknytning til f.eks. rockergrupper. Det udelukker kun, at han skal idømmes en højere straf efter de særlige regler om strafforhøjelse for f.eks. bandekriminalitet.

At han har haft sprængstofferne i sin besiddelse, siden han var teenager, er heller ikke en formildende omstændighed. Han har haft flere muligheder for at indlevere sprængstofferne til politiet under frit lejde-aktioner, men har i stedet aktivt valgt at beholde dem.

Sagen har heller ikke haft et tidsforløb, der giver anledning til formildelse af straffen. T vedkendte sig først besiddelsen af sprængstofferne, efter at hans fingeraftryk var fundet på effekterne.

Et væsentligt moment i strafudmåling er ensartethed i retsanvendelsen. Da der ikke foreligger formildende omstændigheder, skal T idømmes en sædvanlig straf, der tager udgangspunkt i retspraksis og lovgivers anvisninger om strafniveauet. Han har besiddet sprængstofferne i ca. et halvt år efter straffeskærpelsen i maj 2017, og han skal ikke på baggrund af den lange opbevaringsperiode forud for straffeskærpelsen stilles bedre end en person, som har besiddet sprængstoffer udelukkende efter straffeskærpelsen.

Højesterets begrundelse og resultat

T er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 6, ved under særligt skærpende omstændigheder frem til december 2017 at have besiddet 35 stk. 200-grams trotylsprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. el-kanonslag, der efter effekternes særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade.

For Højesteret angår sagen straffastsættelsen.

Besiddelse af eksplosivstoffer under særligt skærpende omstændigheder straffes efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, med fængsel fra 2 år indtil 8 år. Det er forudsat i forarbejderne til den straffeskærpelse, der trådte i kraft i maj 2017, at straffen for besiddelse af eksplosivstoffer i førstegangstilfælde som udgangspunkt skal fastsættes til ubetinget fængsel mellem mindst 2 år og 8 måneder og 3 år, uanset om de pågældende eksplosivstoffer besiddes på et offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted.

T er dømt for at have besiddet ca. 7,5 kg sprængstoffer, detonatorer mv. Som anført af landsretten må det lægges til grund, at han i en periode frem til december 2017, hvor sprængstofferne blev fundet, opbevarede dem på loftet i en lade, der lå inden for 100 meter fra tre beboelsesbygninger på Z-Gods , og at en eksplosion f.eks. som følge af brand ville have berørt disse bygninger og indebåret fare for i hvert fald betydelig personskade. Forud for dette havde han opbevaret sprængstofferne andre steder på godsets område, efter at han havde fundet dem på et militært øvelsesterræn for mange år siden i en alder af 13-15 år.

Det må i overensstemmelse med Ts forklaring lægges til grund, at han, før sprængstofferne blev opdaget, under en frit lejde-aktion spurgte politiet, hvad han skulle gøre ved sprængstofferne. Han spurgte, som om det ikke var ham, som havde sprængstofferne, og fik at vide, at det var alt for farligt bare at aflevere dem. Imidlertid må det som anført af landsretten anses for usandsynligt, at det ikke havde været muligt under en frit lejde-aktion at kontakte politiet med henblik på at arrangere en sikkerhedsmæssigt forsvarlig aflevering af sprængstofferne. Det fremgår i den forbindelse af de fremlagte oplysninger, at der i årene fra 1995 til

2017 har været seks frit lejde-aktioner, sådan at der ikke er blevet rejst tiltale for overtrædelse af våbenloven mod personer, som inden for nærmere angivne perioder frivilligt har afleveret ulovlige våben, eksplosivstoffer mv.

Højesteret finder, at der hverken på den anførte baggrund eller i øvrigt foreligger sådanne ganske særlige omstændigheder, at der i medfør af straffelovens § 83, 1. pkt., er grundlag for undtagelsesvis at fravige strafferammen i § 192 a, stk. 1.

T har som omtalt opbevaret en betydelig mængde sprængstoffer (ca. 7,5 kg) i mange år, herunder i en længere periode også efter strafskærpelsen i 2017. Heroverfor står bl.a., at han kun var 13-15 år, da han fandt sprængstofferne tilfældigt og tog dem med sig. Højesteret finder herefter, at der hverken er grundlag for at nedsætte eller at forhøje den udmålte straf på fængsel i 2 år og 8 måneder.

Henset til forholdets alvorlige karakter finder Højesteret, at der ikke i hans personlige forhold er grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget.

Højesteret finder, at den fastsatte straf for besiddelsen af sprængstofferne i den samlede periode frem til december 2017 ikke er strengere, end hvis straf for den del af besiddelsen, der ligger forud for strafskærpelsen i maj 2017, havde skullet fastsættes efter dagældende regler. Sagen rejser derfor ikke spørgsmål i forhold til straffelovens § 3 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 7.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.